Weychert Stefan Wacław

WEYCHERT Stefan Wacław (22 VII 1912, Warszawa – 19 III 1989, tamże), inżynier chemik, współtwórca warszawskiej szkoły technologii chemicznej. Syn Stefana Jerzego, inżyniera, oraz Wandy z Knoffów.

W 1930 ukończył I Gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie i rozpoczął studia na wydziale chemicznym PW, które ukończył w 1937. W trakcie studiów w 1934 podjął pod kierunkiem J. Zawadzkiego prace nad otrzymywaniem kwasu siarkowego i klinkieru cementowego z anhydrytu i gliny w Katedrze Technologii Chemicznej Nieorganicznej. Badania W. zostały zakończone pomyślnymi próbami fabrycznymi i otrzymał on nagrodę fundacji przemysłowej. Brał udział w kampanii wrześniowej. W czasie okupacji prowadził zajęcia w Państwowej Wyższej Szkole Technicznej. Brał również udział w pracach Delegatury Rządu Londyńskiego nad opracowaniem koncepcji rozwoju przemysłu chemicznego po wojnie, znalazł się także w szeregach AK. Brał udział w powstaniu warszawskim, m.in. w zespole pirotechnicznym majora „Orlewicza". Po wojnie zajął się ratowaniem majątku Katedry Technologii Chemicznej Nieorganicznej na PW. Otrzymał w niej posadę adiunkta. W 1949 uzyskał doktorat nauk technicznych na podstawie pracy *Studia nad otrzymywaniem wysokoprocentowego technicznego podchlorynu wapniowego.* Po śmierci J. Zawadzkiego, w 1951 objął po nim kierownictwo katedry, przekształconej w 1970 w Zakład Technologii Chemicznej i Nieorganicznej i kierował nim do 1981. W 1956 został docentem, w 1957 profesorem nadzwyczajnym. Na emeryturę przeszedł w 1982.

Bezpośrednio po wojnie W. prowadził prace nad otrzymywaniem kwasu siarkowego oraz klinkieru z anhydrytu, gliny i koksu. Jego prace doprowadziły do uruchomienia w latach 50. procesu przemysłowego w Wizowie (4 patenty, 16 publikacji). W 1951–81 jego prace

badawcze dotyczyły przede wszystkim procesów: katalitycznych – utleniania dwutlenku siarki, utleniania amoniaku, syntezy amoniaku, metanizacji tlenków węgla, konwersji tlenków węgla, zgazowania węgla (60 publikacji), otrzymywania katalizatorów i metod ich atestacji (32 publikacje, 12 patentów,); procesów prowadzonych w polu elektrycznym oraz magnetycznym (8 publikacji), elektrochemicznych (5 publikacji), wysokotemperaturowych (11 publikacji). W. opracował metodę prowadzenia pomiarów dotyczących procesów katalitycznych, polegającą na pomiarze ich szybkości w takich warunkach, w jakich zachodzą w reaktorach przemysłowych. W 1974 otrzymał zespołową nagrodę państwową I stopnia za udział w unowocześnianiu i intensyfikacji wytwarzania produktów kwasu siarkowego, w 1976 nagrodę specjalną prezesa PAN i ministra nauki, szkolnictwa wyższego i techniki, za wkład do pracy *Wytwórnie kwasu siarkowego o jednostkowej zdolności 300t/r. – opracowanie technologiczno-konstrukcyjne.* Jednym z największych osiągnięć W. były pionierskie w Polsce opracowania bezgradientowych laboratoryjnych metod pomiaru szybkości reakcji katalitycznych w reaktorach cyrkulacyjnych, w reaktorach ze wstępnym kontaktowaniem i w reaktorach z wirującym koszykiem w procesach bezciśnieniowych i ciśnieniowych. Jego prace w tym zakresie umożliwiły atestację oraz porównywanie katalizatorów. Jego metoda została uznana za standardową w krajach ówczesnego RWPG. Publikacja *Opracowanie metod wyznaczania danych kinetycznych dla wartościowania katalizatorów oraz projektowania i optymalizacji procesów kontaktowych* uzyskała w 1976 nagrodę Sekretarza Naukowego PAN. W. opracował technologię otrzymywania oraz wyprodukował w Zakładzie Technologii PW 10 ton siarczonego katalizatora wanadowego stosowanego przy utlenianiu dwutlenku siarki. Jego przydatność została przetestowana w Zakładach Azotowych „Tarnów". Za *Opracowanie mechanizmu kontaktowego utleniania dwutlenku siarki oraz otrzymywanie niskotemperaturowego katalizatora wanadowego* otrzymał wraz z zespołem w 1973 nagrodę Sekretarza Naukowego PAN. Prowadził także pionierskie badania nad katalizatorami pakietowymi o strukturze nitkowej lub strukturze plastra miodu, dla których

opracował oraz opatentował urządzenia do ich wytwarzania. Badania W. nad składem fazy aktywnej katalizatorów w warunkach prowadzenia procesów doprowadziły do ustalenia, iż katalizatory dostosowują swój skład do panujących w danym punkcie reaktora warunków, zatem ich skład może ulegać zmianie wzdłuż drogi gazów przez reaktor. Około 30 lat później jego pionierskie badania w tym zakresie zostały podjęte w czołowych laboratoriach światowych.

W. działał również aktywnie na polu dydaktyki. W 1958–60 był dziekanem wydziału chemii PW. Przez wiele lat należał do zarządów Stow. Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego (w 1978 został jego członkiem honorowym)oraz Polskiego Tow. Chemicznego.

W. angażował się również w działalność polityczną i opozycyjną. W 1980 był współorganizatorem NSZZ „Solidarność" na PW.

SBTP (H. Rembertowicz).

H. Rembertowicz: *Profesor Stefan Weychert*, „Orbital" 1999, nr 6.

Marcin Dolecki

Poprzedni Strona
Następny Strona